

Huvudman

Vänersborgs kommun
kommun@vanersborg.se

Beslut

Datum 2025-10-21

Dnr SI 2025:7307

Sida **1 (13)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Silvertärnan Öster i Vänersborgs kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Vänersborgs kommun att senast den **21 januari 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande arbetet mot kränkande behandling, ordningsregler och rutiner för hanteringen av samt användande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Vänersborgs kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Vänersborgs kommun ska vidta följande åtgärder

Trygghet och skolans arbete mot kränkande behandling

1. Se till att upprätta en plan mot kränkande behandling som innehåller en översikt över de åtgärder som genomförts för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen ska innehålla en redogörelse för hur de åtgärder som avsetts att påbörjas eller genomföras under föregående år har genomförts. (6 kap. 8 § skollagen)
2. Se till att rektorn, vid minst ett tillfälle innan den 21 januari 2026, klargör skyldigheten för all skolpersonal att, när en elev blir utsatt för kränkande behandling, agera genom att vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Huvudmannen ska dokumentera hur och när informationen har förmedlats. Dokumentationen ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (2 kap. 34 § andra stycket, 5 kap. 6 § första och andra stycket skollagen)

3. Se till att rektorn, vid minst ett tillfälle innan den 21 januari 2026, klargör skyldigheten för all skolpersonal att de vid kännedom om att en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling ska göra en anmälan till rektorn. Huvudmannen eller den som huvudmannen utser ska dokumentera när informationen lämnats och på vilket sätt den getts. Dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (2 kap. 34 § och 6 kap. 10 § skollagen)
4. Se till att personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit och som anmälts till huvudmannen under perioden 21 oktober 2025 - 21 januari 2026. Dokumentationen ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (6 kap. 5 och 10 §§ skollagen)

Ordningsregler

5. Se till att ordningsreglerna utarbetas och regelbundet följs upp, samt omarbetas vid behov, under medverkan av eleverna. Ordningsreglerna och en beskrivning av hur och när eleverna har medverkat ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning. (5 kap. 5 § skollagen)

Mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning

6. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 21 januari 2026 informera personal och elever om att mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning endast får användas i undervisningen enligt lärarens instruktioner, eller om de utgör extra anpassningar alternativt särskilt stöd, eller om det annars finns särskilda skäl. Huvudmannen ska dokumentera hur och när informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (5 kap. 4 a § skollagen)
7. Se till att upprätta skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Rutinen ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (5 kap. 4 e § skollagen)

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:7307) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden inlett en tillsyn av Silvertärnan Öster i Vänersborgs kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Silvertärnan Öster följer gällande bestämmelser om trygghet, studiero och arbetet mot kränkande behandling.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 9 september 2025 och 10 september 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. skolans två senaste planer mot kränkande behandling, skolans ordningsregler samt fem kränkingsanmälningar. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Trygghet och arbetet mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Trygghet

Elever berättar i intervju att de för det mesta känner sig trygga på skolan men att det nog inte gäller samtliga elever. De uppger att det inte finns något särskilt förebyggande arbete på skolan för tryggheten men att socialpedagogerna har det främsta ansvaret.

Lärare uppger att de tror att majoriteten av eleverna känner sig trygga på skolan men att det nog främst är i korridorerna som vissa elever kan uppleva en viss otrygghet. Lärarna uppger vidare att det alltid finns rastvakter ute och att de samarbetar med elevhälsan kring det förebyggande arbetet för trygghet men utifrån individuella elever. Lärarna berättar även att man har öppnat aulan för att eleverna ska ha någonstans att vara på rasterna.

I intervju med elevhälsan framkommer att skolan arbetar förebyggande med tryggheten på skolan genom att skolan bland annat har öppnat aulan och caféet för eleverna och att socialpedagogerna är ute bland eleverna på raster. Elevhälsan berättar även att man gör trygghetsenkäter på skolan och att över 90 procent av eleverna känner sig trygga enligt sammanställning från förra årets hälsosamtal.

Rektor uppger liksom elevhälsan att skolan öppnat aulan som en förebyggande åtgärd i arbetet för elevernas trygghet.

Plan mot kränkande behandling

Skolinspektionen har som en del i tillsynen tagit del av skolans planer mot kränkande behandling från läsåren 2023/24 och 2024/25. I planerna finns en lista över främjande och förebyggande insatser som till stora delar innehåller samma insatser för de två läsåren. Av planerna framgår inte någon redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har utförts.

Eleverna uppger att de inte känner till skolans plan mot kränkande behandling. Eleverna uppger att ingen på skolan har presenterat planen för dem och de har inte heller arbetat med den gemensamt. En av de intervjuade eleverna uppger att hen tidigare varit med i elevrådet men att de aldrig pratat om planen där.

Elevhälsan uppger att eleverna är delaktiga i utformandet av planen mot kränkande behandling via elevrådet där de går igenom resultaten av trivselenkäten och eleverna får ge förslag på hur skolan kan utveckla arbetet med tryggheten. Elevhälsan berättar vidare att det är elevsvaren på enkäterna som är annorlunda år för år i planen men att de inte ändrar det förebyggande och främjande arbetet mer än någon enstaka punkt. Elevhälsan uppger även att de inte analyserar åtgärderna i planen som skolan vidtagit i det förebyggande och främjande arbetet. Elevhälsan berättar att de diskuterar effekterna men att de inte analyserar och går igenom effekterna systematiskt.

Rektor berättar i intervju att det saknas systematik på skolan gällande hur de arbetar med analys och utvärdering av planen mot kränkande behandling. Rektor uppger att om de gör vissa av insatserna, som till exempel en temadag, kanske de gör en utvärdering av just den dagen, men utan koppling till planen. Rektor berättar vidare att vissa delar i planen har

varit med i flera år och att det går i perioder hur mycket de arbetar med det som det står att de ska göra. Rektor berättar också att eleverna är delaktiga i planen genom trivselenkäter och eventuellt i elevrådet men att rektor inte följer upp om eleverna är med och lämnar synpunkter på innehållet.

Agera mot kränkande behandling

Eleverna uppger i intervju att det är vanligt på skolan med verbala kränkningar och att de tror att det är ett tufft klimat på skolan jämfört med andra skolor. Eleverna berättar även att personal på skolan reagerar vid fysiska kränkningar men att inte alla lärare eller annan personal agerar då de hör att någon kränker någon annan verbalt. Eleverna ger i intervjuerna flera exempel på ord som hora, bög och idiot och uppger att de flesta av skolans personal inte skulle agera om de hör dessa ord.

Lärare uppger att det är ett hårt språkbruk på skolan och att verbala kränkningar är vanligt förekommande. Lärarna uppger även att de känner till att det finns annan skolpersonal som inte reagerar på ett visst språkbruk eller verbala kränkningar, och uppger också att de själva inte alltid reagerar. Lärarna uppger att anledningen till att man inte agerar i alla fall delvis kan vara att man inte har en relation med eleven, och delvis på grund av tidsbrist, samt att det är så vanligt med verbala kränkningar på skolan att de anställdas toleransnivå har ökat.

I intervju med elevhälsan uppger de att de vanligaste kränkningar som sker på skolan är verbala kränkningar och att all personal inte reagerar eller agerar då dessa kränkningar sker.

Anmäla kränkande behandling

Skolinspektionen har tagit del av skolans fem senaste kränkningsanmälningar fram till datum för tillsynen. Samtliga av de inkomna kränkningsanmälningarna rör fysiska händelser. Anmälningarna innehåller utredning och vidtagna åtgärder. Rektor uppger i intervju att huvudmannen alltid får del av kränkningsanmälningarna som görs.

Elever uppger att kränkningsanmälningar skrivs då fysiska bråk sker men inte om elever kränker varandra verbalt. Lärarna berättar att det finns ett system på skolan att anmäla kränkningar i men att inte alla som arbetar på skolan anmäler. Några av de intervjuade lärarna uppger att det inte måste vara fysiska bråk för att de ska anmäla kränkningar utan att det beror på situationen. Andra intervjuade lärare uppger att de själva känner till tillfällena då de borde ha gjort en anmälan om kränkande behandling men inte gjorde det och att man endast rapporterar slagsmål.

Elevhälsan uppger att anställda på skolan inte kan skriva en kränkningsanmälan på allting som händer på skolan då kränkningar är så frekvent förekommande. Rektorerna uppger i intervju att det främst är

socialpedagogerna på skolan som skriver kränkningsanmälningar och bekräftar att de inte ofta sker en anmälan om det är verbala kränkningar som förekommit.

I komplettering till Skolinspektionen uppger rektor att de kränkningsanmälningar som skolan upprättar och huvudmannen får ta del av utreds på skolan. Beroende på händelse kan det vara olika personal som utreder vad som hänt men det alltid är rektor som, utifrån utredningen, gör en slutgiltig kategorisering.

Rättslig reglering

Av 1 kap. 5 § skollagen framgår bland annat att var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Av 2 kap. 34 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet.

Av 5 kap. 6 § skollagen framgår att personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero.

Av 6 kap. 3 § skollagen framgår att med kränkande behandling avses enligt skollagen ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567) kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Av 6 kap. 5 § skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i 6 kap. skollagen, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget.

Av 6 kap. 6 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Enligt 6 kap. 7 § skollagen ska huvudmannen se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Av 6 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Av 6 kap. 10 § skollagen framgår att en lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Av 2 § förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling framgår att planen mot kränkande behandling enligt 6 kap. 8 § skollagen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Av förarbetena till skollagen framgår att bland annat att det är viktigt att all personal har ett gemensamt förhållningsätt som ger eleverna förutsägbarhet i deras vardag samt att eleverna kan lita på att alla vuxna i skolan agerar vid olika former av kränkningar. (prop. 2021/22:160 s. 47.)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolenhetens arbete med att tillförsäkra eleverna trygghet och förhindra kränkande behandling. Av utredningen framgår visserligen att det genomförs visst förebyggande arbete för att skapa trygghet på skolan och att elever berättar att skolan är en relativt trygg plats. Skolinspektionens tillsyn visar dock att det på skolan förekommer kränkande behandling och att personal på skolan inte alltid agerar mot eller anmäler kränkande behandling.

Plan mot kränkande behandling

Av utredningen framgår att det på skolan finns en plan mot kränkande behandling och att eleverna medverkar i att ta fram och se över samt följa upp planen, bland annat genom elevrådet. Av Skolinspektionens tillsyn framkommer dock att de två senaste läsårens planer mot kränkande behandling saknar en redogörelse för hur förgående års planerade åtgärder har utförts. Detta utgör en brist.

Samtliga intervjuade har uppgett att eleverna årligen får svara på enkäter gällande tryggheten på skolan. Elevhälsan uppger att resultaten av enkäterna därefter analyseras av elevhälsa och arbetslagen på skolan. Elevhälsan uppger vidare att skillnaden i planen därefter är vad eleverna svarat men att de inte ändrar i det förebyggande arbetet utifrån svaren. Även rektor uppger att de inte ändrar i det förebyggande och främjande

arbetet och såväl elevhälsan som rektor uppger att de inte arbetar systematiskt med att utvärdera och analysera planen mot kränkande behandling.

Mot bakgrund av att utredningen i ärendet visar att det förekommer kränkningar som påverkar elevernas trygghet är det viktigt att skolenhetens plan mot kränkande behandling utformas i enlighet med skollagens krav.

Agera mot kränkande behandling

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i personals agerande när de får kännedom om att en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling på skolan. Tillsynen visar det förekommer ett oacceptabelt språkbruk och verbala kränkningar bland eleverna och att personalen inte alltid agerar för att motverka kränkningarna. I intervjuer berättar elever och lärare att det kränkande språkbruket har normaliserats på skolan, vilket gör att personal inte alltid agerar. Skolinspektionen konstaterar också att det på skolan saknas ett gemensamt förhållningssätt gällande hur skolpersonal ska agera för att motverka kränkande behandling.

Anmäla kränkande behandling

Skolinspektionen bedömer vidare att det finns brister när det gäller att personal har en skyldighet att anmäla om de får kännedom om att elever upplever sig utsatta för kränkande behandling. Tillsynen visar att alla upplevda kränkningar som kommer till personals kännedom inte anmäls, trots att kränkningar är frekvent förekommande. Detta medför att alla kränkningar inte kommer till huvudmannens kännedom och att huvudmannen därmed inte kan ta sitt ansvar för att skyndsamt utreda och vidta de åtgärder som krävs för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Av utredningen framkommer vidare att de kränkningar som anmäls till rektorn också kommer till huvudmannens kännedom. Slutligen framkommer också att de anmälningar av kränkande behandling som faktiskt görs också utreds samt att åtgärder vidtas.

Studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Studiero

Elever berättar att studieron i klasserna varierar och att det kan bero på flera olika faktorer. Samtliga elever uppger att de inte upplever att det finns ett gemensamt arbetssätt bland lärarna för att skapa studiero. Lärare uppger, precis som eleverna, att studieron varierar beroende på klass och

lärare. De berättar att de på skolan pratar mycket om regelföljsamhet, strukturer och rutiner men att alla lärare inte gör på samma sätt för att tillförsäkra eleverna studiero.

Elevhälsan berättar att det inte är studiero på alla lektioner och att olika lärare gör olika saker för att skapa studiero. Elevhälsan uppger att elevhälsoteamet arbetar med insatser - framför allt i vissa klasser - och pratar om studieron på klasskonferenser, men att inte alla lärare vill jobba på samma sätt, och att eleverna blir lidande. Rektor uppger att de på skolan arbetar för att ta fram en gemensam struktur för att tillförsäkra eleverna studiero men att inte alla lärare vill arbeta med samma strukturer. Rektor uppger även att skolan har infört "Start och Stopp" och att specialpedagogen regelbundet träffar lärare för att gå igenom vilka behov som kan finnas i olika klasser.

Ordningsregler

Elever berättar att de känner till att skolan har ordningsregler men att eleverna inte varit med och utarbetat dem. En elev som deltagit i skolans elevråd uppger att de en gång tagit upp reglerna då skolan skulle införa en mobilfri skoldag. Rektor uppger att de inte reviderar ordningsreglerna ihop med eleverna men att de har pratat med elevrådet om att mobilfri skoldag skulle införas och att eleverna då fick komma med idéer, som till exempel att öppna upp aulan som uppehållsrum och köpa in fler spel.

Elever, lärare, övrig pedagogisk personal och elevhälsan berättar att ordningsreglerna har varit samma i flera år, med undantag för rutinerna om mobiltelefoner. Rektor uppger att ordningsreglerna inte revideras regelbundet eller systematiskt på skolan.

Rutiner för hanteringen av samt användande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning

Skolinspektionen har under tillsynsbesöket genomfört sju lektionsobservationer. Vid samtliga observerade lektioner förekommer att elever använder sina mobiltelefoner eller elevdatorer i undervisningen på ett sätt som inte är i enlighet med lärarens instruktioner. Under dessa lektioner använder elever dator eller mobiltelefon till att spela spel, titta på sociala medier och filmklipp, utan koppling till undervisningen. Den otillåtna användningen pågår från ett par minuter till större delen av dessa lektioner. Lärarna agerar inte alltid utifrån att elever använder sina datorer eller mobiltelefoner till annat än undervisning.

Elever berättar att många elever inte lämnar in sina telefoner och att det är vanligt att de använder sin dator till annat än skolarbete under lektionstid. Eleverna uppger vidare att olika lärare reagerar på olika sätt när de upptäcker att eleverna inte använder sin mobiltelefon eller dator utan att läraren sagt att de får göra det. Vissa lärare reagerar inte uppger eleverna.

Lärarna uppger i intervju att det är ett återkommande problem att eleverna använder sina datorer till annat än skolarbete. Lärare, elevhälsa och rektor berättar att det varierar hur mycket eleverna använder sina mobiltelefoner i klassrummet och hur man som lärare agerar när det sker. Elevhälsan och rektor berättar även att det är få elever på skolan som har mobilen som en extra anpassning eller särskilt stöd.

Samtliga av de intervjuade deltagarna uppger att skolan inte har några regler kring smartklockor eller annan elektronisk kommunikationsutrustning.

Skolans rutiner för hantering av mobiltelefoner finns i skolenhetens ordningsregler. Där anges att mobiltelefoner ska lämnas in varje morgon och återfås vid skoldagens slut. Det anges även att värdesaker tas med på egen risk och inte ersätts.

Elever berättar att skolan inte ansvarar för mobilerna och att de inte ersätts om de går sönder. Elevhälsa och rektor uppger att det är rektor som ansvarar för mobiltelefonerna som samlas in. De berättar dock att elever som tar med sig värdesaker till skolan själva bär ansvar om någonting händer.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 4 a § skollagen framgår att vid undervisning får endast sådan användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning förekomma som

1. sker enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande, eller
2. utgör extra anpassningar eller särskilt stöd enligt 3 kap. Om det finns särskilda skäl får dock rektorn eller en lärare tillåta en enskild elev att använda en mobiltelefon eller annan elektronisk kommunikationsutrustning även i andra fall än som avses i första stycket.

Av 5 kap. 4 e § skollagen framgår att det ska för varje skolenhet finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt 4 b-4 d §§. Rektor beslutar om sådana rutiner.

Av förarbeten till bestämmelsen framgår bland annat följande. Det ska finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertaganden av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Av rutinerna bör bland annat framgå hur omhändertagandet av utrustningen ska gå till, till exempel hur föremålen ska förvaras på ett betryggande sätt och hur insamlandet av utrustningen ska ske så att det framgår till vem varje föremål ska återlämnas, vilket till exempel kan ske med stöd av ett nummerlappssystem. Rutinerna bör även omhänderta sådana aspekter som

att det inte ska föreligga någon osäkerhet om huruvida ett föremål har omhändertagits eller huruvida det har lämnats tillbaka. (prop. 2021/22:160 s. 230)

Av 5 kap. 5 § skollagen framgår att ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler.

I förarbetena till bestämmelsen (prop. 2021/22:160, s. 236) anges även att om det till exempel finns ordningsregler som fungerar mindre väl ur vissa avseenden eller som följs i låg utsträckning ska skolan utreda orsakerna till detta och antingen förändra reglerna eller implementera dem mer kraftfullt, om det anses viktigt att ha kvar dem, eller ta bort dem, om de vid en närmare analys inte anses behövas. Det ska i detta sammanhang beaktas att om elever och personal uppfattar att eleverna på ett systematiskt sätt inte följer skolans ordningsregler riskerar det att skapa en kultur där det är acceptabelt att bryta mot ordningsregler och andra normer för uppförande.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att tillförsäkra eleverna studiero. Av utredningen framkommer att samtliga intervjuade upplever att studieron brister. Det finns visserligen ett visst förebyggande arbete på skolan men av tillsynen framgår att det finns brister i skolans arbete med ordningsregler och mobiltelefoner, vilket påverkar elevernas studiero.

Ordningsregler

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolenhetens arbete med ordningsregler. Av utredningen framgår att skolans ordningsregler inte utarbetats under medverkan av eleverna. Utarbetande av ordningsregler ska ske tillsammans med elever och personal. Medverkan av eleverna är viktigt i syfte att skapa respekt för varandra och en skolmiljö som är lugn och trygg för alla elever. Om eleverna får vara delaktiga i processen med att utforma gemensamma ordningsregler så ökar chansen till efterlevnad.

Skolinspektionen bedömer vidare att skolan brister i arbetet med revidering och upprättande av ordningsreglerna. Av utredningen framgår att skolan inte regelbundet följer upp och reviderar ordningsreglerna. Det är viktigt att skolan, under medverkan av eleverna, en gång per år följer upp hur skolans ordningsregler fungerar och att uppföljningens resultat analyseras.

Rutiner för hanteringen av samt användande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning

Skolinspektionen bedömer att skolan inte uppfyller lagens krav avseende användandet av mobiltelefoner och datorer i undervisningen enligt lärarens instruktioner. Av tillsynen framgår att det förekommer att elever använder datorer och mobiltelefoner till annat än skolarbete utan att lärare har gett instruktioner om det, samt att lärare inte alltid agerar när de märker att eleverna göra detta. Det har också framkommit att endast ett fåtal av de elever som använder mobiler eller datorer på detta sätt har det som en stödåtgärd.

Skolinspektionen vill även framhålla att regleringen om när mobiltelefoner och annan elektronisk utrustning får användas är teknikneutral och omfattar såväl mobiltelefoner som annan elektronisk kommunikationsutrustning. Begreppet annan elektronisk kommunikationsutrustning omfattar alla former av digitala föremål och verktyg som elever kan använda för kommunikation, som till exempel smarta klockor, datorer, surfplattor och andra digitala medier.

Skolinspektionen bedömer vidare att rutinen för hantering av mobiltelefoner m.m. som finns i skolans ordningsregler inte uppfyller skollagens krav.

Skolinspektionens utredning visar att det av skolans ordningsregler enbart framgår att eleverna ska lämna ifrån sig mobilen när de börjar skoldagen. Av utredningen framgår vidare att det inte finns några ytterligare skriftliga instruktioner för hur omhändertagandet av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning ska hanteras. Skolinspektionen konstaterar att det inte i vare sig skolans ordningsregler, eller i någon annan skriftlig rutin, framgår hur omhändertagande ska gå till, hur föremålen ska samlas in och förvaras på ett betryggande sätt eller hur de ska återlämnas till rätt person. Skolans rutiner kan därför inte anses uppfylla författningarnas krav.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Vänersborg kommuns verksamhet vid Silvertärnan Öster uppfyller inte författningarnas krav vad gäller planen mot kränkande behandling, agerande mot kränkande behandling, anmälan av kränkande behandling, ordningsregler, användande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning samt rutin för omhändertagande av mobiltelefoner. Det finns därför skäl att förelägga Vänersborgs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

2025-10-21		2025-10-21
X Anna Hultgren		X Elin Bender Lundgren
Beslutsfattare Signerat av: Anna Hultgren		Föredragande Signerat av: Elin Bender Lundgren

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Lars Gustafsson medverkat.